

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi valtiopäiväjärjestyksen ja edustajanvaaleista annetun lain muuttamisesta.

Valtiollisen vaalioikeuden käyttäminen edellyttää meillä korkeampaa ikää kuin yksityisoikeudellisen täysivaltaisuuden saavuttaminen. Valtiopäiväjärjestyksen 6 §:n 1 momentin mukaan vaalioikeutettu on jokainen Suomen kansalainen, joka ennen vaalivuotta on täyttänyt 24 vuotta. Yksityisoikeudellinen täysivaltaisuus sitä vastoin alkaa jo 21 ikävuodesta. Tämä ikäraja on määräävänä myös kunnallis- ja Ahvenanmaan maakuntapäivien vaaleissa ja sitä sovellettiin porvaris- ja talonpoikaissäätäjien vaaleissa ennen eduskuntalaitoksen uudistamista.

Kysymys vaalioikeuden saavuttamiseksi vaadittavan ikärajan määrittämisestä täysivaltaisuusiän mukaiseksi oli esillä jo vuoden 1906 valtiopäiväjärjestyksen valmisteltaessa. Eduskunnan uudistamiskomitea ehdotti näet ikärajaksi 21 vuotta perustellen ehdotustaan mm. sillä, että kun vaalit toimitetaan vain joka kolmas vuosi, suuri osa valitsijoista silloinkin pääsisi vasta 24 vuotta täytettyään käyttämään vaalioikeuttaan. Komitean vähemmistö oli kuitenkin asettunut puoltamaan 24 vuoden ikärajaa, ja tämä kanta hyväksyttiin vuosina 1905—1906 pidetyillä valtiopäivillä. Kysymyksen myöhemmistä vaiheista mainittakoon, että Eduskunta vuoden 1929 ensimmäisillä valtiopäivillä hyväksyi lakialotteen johdosta lain valtiopäiväjärjestyksen 6 §:n muuttamisesta siten, että ikä, josta vaalioikeus alkaa, olisi alennettu 21 vuoteen. Tämä lainmuutos ei kuitenkaan saavuttanut uusien vaalien jälkeen kokoontuneilla valtiopäivillä perustuslain muuttamiseen tarvittavaa määrääenemmistöä. Kun vaalioikeusiän alentamista koskeva kysymys viimeksi eli vuoden 1942 valtiopäivillä eräiden aikaisemmin tehtyjen lakialotteiden johdosta oli Eduskunnassa esillä, hyväksyttiin sitä koskeva lakiehdotus niin ikään jätettäväksi lepäämään yli vaalien. Kuluvan vuoden valtiopäivillä on jälleen tehty kaksi lakialotetta puheena olevan ikärajan alentamiseksi.

Niin kuin edellä olevasta käy ilmi, vaalioikeusiän alentaminen on viime aikoina jatkuvasti ollut Eduskunnassa huomion kohteena. Mielenpiteet maassa näyttävät yleensäkin alkaneen kääntyä sen alentamista puoltaviksi. Tähän on varmaankin osaltaan vaikuttanut se kypsyymisen näyte, minkä vuosien 21 ja 24 välillä olevat ikäluokat, jopa sitä nuoremmatkin, ovat antaneet osallistuessaan maamme vapauden ja itsenäisyyden puolustamiseen. Käsitystä, että vaalioikeusikä olisi rinnastettava yleiseen täysivaltaisuusiän kanssa ja saatettava sen mukaiseksi, voidaanakin pitää riittävästi perusteltuna. Tällainen rinnastus on vanhastaan ollut toteutettuna useimmissa Euroopan maissa.

Vaalioikeutta koskevat säännökset näyttävät kaipaavan tarkistamista myös valtiopäiväjärjestyksen 6 §:n 2 momentin 1 kohdan osalta, jonka mukaan vakinaisessa sotapalveluksessa oleva on vaalioikeutta vailla. Mitä tässä säännöksessä vakinaisella sotapalveluksella tarkoitetaan, on epäselvää. Varsin painavin syin voidaan puolustaa käsitystä, että vakinaisen sotapalveluksen käsite tässä säännöksessä on sama kuin ennen vuotta 1906 voimassa olleessa lainsäädännössä sekä vuoden 1919 väliaikaisessa asevelvollisuuslaissa ja samana vuonna annetussa sotaväen rikoslaissa. Mainitussa lainsäädännössä sanonnalla „vakainainen sotapalvelus”, „vakainainen palvelus” on ymmärretty paitsi asevelvollisten palvelusta vakinaisessa väessä myöskin sitä palvelusta, jota reservistä ja nostoväestä liikekannallepanossa palvelukseen kutsutut suorittavat. Tämän tulkinnan mukaan vakinaisen sotapalveluksen käsite valtiopäiväjärjestyksen 6 §:ssä olisi siis olennaisesti laajempi kuin vastaava käsite vuoden 1932 asevelvollisuuslaissa, jossa sitä käytetään reserviin ja nostoväkeen kuuluvien suorittaman palveluksen vastakohtana ja ilmaistaan tavallisin käytännöllä sanontaa „palvelus vakinaisessa väessä”. Toisen tulkinnan mu-

kaan, jota myös on kannatettu, vakinaisen sotapalveluksen käsite valtiopäiväjärjestyksessä olisi oleva samamerkityksinen kuin vakinaisen palveluksen käsite asevelvollisuuslaissa.

Valtiopäiväjärjestyksen puheena oleva säännös olisi selvennettävä viimeksi mainitun tulkinnan mukaiseksi, sillä toisin tulkittuna se sisältää kohtuuttoman vaalioikeuden rajoituksen erittäinkin silloin, kun armeija vaalien tapahtuessa on liikekannalle pantuna. Kuitenkaan ei kaikkia niitä puo-

lustusvoimissa palvelevia, joiden palvelusta asevelvollisuuslain mukaan on pidettävä vakinaisena sotapalveluksena, olisi asetettava samaan asemaan, vaan olisi vaalioikeus myönnettävä sotilasvirkamiehille. — Samassa yhteydessä olisi sanotun pykälän 2 momentin 5 kohtaa muuttuneen lainsäädännön johdosta muodollisesti muutettava.

Sen nojalla, mitä edellä on lausuttu, annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

Laki

valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä määrättyllä tavalla, muutetaan valtiopäiväjärjestyksen 6 § näin kuuluvaksi:

1 luku.

Yleisiä perusteita.

6 §.

Vaalioikeutettu on jokainen Suomen kansalainen, sekä mies että nainen, joka ennen vaalivuotta on täyttänyt yksikolmatta vuotta.

Vaalioikeutta vailla on kuitenkin:

- 1) se, joka on sotapalveluksessa, lukuunottamatta reserviin tai nostoväkeen kuuluvaa tai sotilasvirkamiehenä palvelevaa;
- 2) se, joka on holhouksen alaisena;
- 3) se, joka kolmena viime kuluneena vuonna ei ole ollut tässä maassa henkikirjoitettuna;
- 4) se, joka kunnalliskodissa, muussa kunnallisessa köyhäinlaitoksessa tai vuosihoitokkina on täyden köyhäinhoidon varassa;

5) se, joka irtolaisuudesta on määrätty työlaitokseen tai pakkotyöhön, aina kolmannen vuoden loppuun siitä, kun hän työlaitoksesta tai pakkotyöstä pääsi;

6) se, joka on tuomittu menettämään vaalioikeutensa tai olemaan kansalaisluottamusta vailla taikka julistettu kelvottomaksi maan palvelukseen tahi toisen asiaa ajamaan, olkoonpa tuomio lopullinen tai ei; sekä

7) se, joka on todistettu syypääksi siihen, että hän edustajanvaalissa on ostanut tai myynyt ääniä tai sitä yrittänyt tahi äänestänyt useammassa kuin yhdessä paikassa taikka väkivallalla tai uhkauksilla häirinnyt vaalivapautta, aina kuudennen kalenterivuoden loppuun siitä lukien, kun lopullinen tuomio asiasta annettiin.

Laki

edustajanvaaleista annetun lain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan edustajanvaaleista 31 päivänä tammi-kuuta 1935 annetun lain 7 § näin kuuluvaksi:

2 luku.

Vaaliluettelo.

7 §.

Vaaliluettelon pohjaksi tulee asianomaisen henkikirjoittajan tammikuun kuluessa sinä vuonna, jona kolmivuotisaika viime edustajanvaaleista lukien päättyy, vaalilautakunnalle toimittaa, maalla kylittäin ja talonnumeroittain, kaupungissa kaupungin osittain ja korttelittain sekä kauppalassa henkikirjan osoittamassa järjestyksessä tehty luettelo kaikista edellisen vuoden henkikirjan mukaan äänestysalueella asuvista henkilöistä, jotka kuluvan vuoden alkaessa ovat täyttäneet yksikolmatta vuotta.

Paitsi tätä luetteloa tehköön henkikirjoittaja kolme lisäluetteloa, yhden ensimmäistä, yhden toista ja yhden kolmatta lähinnä seuraavaa vuotta varten, joihin kuhunkin samanlaisessa järjestyksessä merkitään ne äänestysalueella asuvat henkilöt, jotka sen edellisenä vuonna, jota varten lisäluettelo on tehty, ovat täyttäneet yksikolmatta vuotta.

Luettelo kirjoitetaan kaavakkeille, joita toimitetaan henkikirjoittajille valtioneuvoston julkaisuvarastosta.

Jos sellainen syy on tietty, jonka vuoksi jollakin luetteloon merkityllä henkilöllä ei ole vaalioikeutta, on se merkittävä luetteloon hänen nimensä kohdalle.

Helsingissä 27 päivänä lokakuuta 1944.

Tasavallan Presidentti

MANNERHEIM.

Oikeusministeri *Ernst von Born.*

**Perustuslakivaliokunnan mietintö
N:o 90 hallituksen esityksen johdosta laeiksi valtiopäivä-
järjestyksen ja edustajanvaaleista annetun lain muutta-
misesta sekä näiden lakien muuttamista tarkoittavan
kahden laki- ja yhden toivomusaloitteen johdosta.**

Eduskunta on perustuslakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi lähettänyt pöytäkirjanottein lokakuun 31 päivältä 1944 hallituksen ylempänä mainitun esityksen n:o 92 sekä pöytäkirjanottein helmikuun 15 päivältä 1944 ed. Kekkosen y. m. lakialoitteen n:o 1 laiksi valtiopäiväjärjestyksen 6 §:n muuttamisesta, ed. Raunion y. m. lakialoitteen n:o 2 laiksi valtiopäiväjärjestyksen 6 ja 7 §:n muuttamisesta ja ed. Kallian toivomusaloitteen n:o 1 esityksen antamisesta reservistä palvelukseen kutsutujen äänioikeutettujen kansalaisten oikeuttamisesta äänestämään otteilla maan rajojen ulkopuolellekin sijoitetussa joukko-osastossa. Perustuslakivaliokunta on ottanut hallituksen esityksen yhteydessä käsiteltävikseen sanotut aloitteet, jotka koskevat samaa asiaa, ja, kuultuaan oikeusministeri Ernst von Bornia, esittää asiasta seuraavaa. Hallituksen esitykseen sisältyvä ehdotus laiksi valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta ensinnäkin tarkoittaa, kuten edellä mainitut lakialoitteetkin, äänioikeusikärajan alentamista 21 vuoteen. Kun muutosta on nykyisissä oloissa hallituksen esityksen perusteluissa mainituista syistä pidettävä täysin perusteltuna, on valiokunta päättänyt puoltaa lakiehdotuksen 6 §:n 1 momentin hyväksymistä.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan edelleen muutettavaksi valtiopäiväjärjestyksen 6 §:n 2 momentin 1 kohtaa, joka nykyisessä muodossaan on epäselvä ja kaipaasi sen vuoksi tarkistamistakin. Harkittaessa, mikä merkitys sotapalvelukselle on vaalioikeuden kannalta annettava, on ensinnäkin ilmeistä, että reserviin tai nostoväkeen kuuluvilla henkilöillä on oleva vaalioikeus. Mikäli taas varusmiehinä sotapalveluksessa olevat ovat saavuttaneet ehdotetun alennettavan äänioikeusikärajan, näyt-

tää johdonmukaiselta ja kohtuulliselta, että he myös pääsevät vaalioikeudesta osallisiksi. Puolustuslaitoksen palveluksessa on edelleen viran ja toimen haltijoina upseereita ja aliupseereita sekä palkattuun miehistöön kuuluvia henkilöitä. Perustuslakivaliokunnan mielestä ei olisi syytä rajoittaa tämän, sinänsä verraten vähälukuisen henkilöryhmän keskuudessa vaalioikeutta ainoastaan sotilasvirkamiehinä palveleviin, kuten hallitus ehdottaa, vaan voitaisiin vaalioikeus haitatta myöntää kaikille puheena oleville henkilöille. Valiokunta on näin ollen päättänyt lakiehdotuksesta kokonaan poistaa valtiopäiväjärjestyksen 6 §:n 2 momentin sotapalvelusta koskevan 1 kohdan. Kun puolustusvoimien kannalta ei kuitenkaan ole suotavaa, että vakinaisessa palveluksessa olevat henkilöt ottaisivat kansanedustajina osaa maan politiikkaan, ehdottaa valiokunta valtiopäiväjärjestyksen 7 §:ään lisättäväksi vaalikelpoisuutta rajoittavan uuden 2 momentin. Kun vaalioikeus myönnetään sotapalveluksessa oleville henkilöille, on samalla otettava vielä harkittavaksi, mitä muutoksia siitä aiheutuu säännöksiin, jotka koskevat heidän osanottoaan valtiolliseen elämään. Valiokunta ei kuitenkaan katso voivansa tehdä tästä ehdotusta, vaan olisi asia jätettävä hallituksen toimenpiteiden varaan.

Lopuksi valiokunta on kiinnittänyt huomiota 6 §:n 2 momentin 4 kohtaan. Sen mukaan on vaalioikeutta vailla se, joka kunnalliskodissa, muussa kunnallisessa köyhäinhoidolaitoksessa tai vuosihoitokkina on täyden köyhäinhoidon varassa. Köyhäinhoidotlain 59 § määrää, että hoidokas, joka on otettu kunnan täyteen huolenpitoon, jonka voidaan otaksua kestävän hänen koko loppuikänsä, on huoltolautakunnan holhouksen alainen, mistä huoltolautakunnan on saman lain 60 §:n mukaisesti viran puolesta teh-

tävä ilmoitus asianomaiselle oikeudelle. Kun valtiopäiväjärjestyksen 6 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan holhouksen alainen on kaikissa tapauksissa vaalioikeutta vailla, ovat myös huoltolautakunnan holhouksen alla olevat jo tämän säännöksen nojalla vaalioikeutta vailla. Perustuslakivaliokunnan mielestä ei ole syytä riistää tärkeitä kansalaisoikeutta muilta, enimmäkseen varattomuutensa johdosta tai muusta heistä itsestään riippumattomasta syystä vaikkapa täydenkin, mutta ei pysyväiseksi muodostuvan köyhäinhoidon varaan joutuneilta henkilöiltä, ja sen vuoksi valiokunta ehdottaa, että puheena oleva 4 kohta kokonaan poistettaisiin.

Valtiopäiväjärjestyksen muuttamisen johdosta on tehtävä hallituksen ehdottamat muutokset edustajanvaaleista annettuun lakiin.

Hallituksen esityksen johdosta voidaan alussa mainitut lakialoitteet, samoin kuin ed. Kallian toivomusaloite, joka ei enää ole ajankohtainen, jättää raukeamaan.

Edellä esitetyn nojalla perustuslakivaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta hyväksyisi esitykseen sisältyvän ensimmäisen lakiehdotuksen näin kuuluvana:

Laki

valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä määrättyllä tavalla, muutetaan valtiopäiväjärjestyksen 6 ja 7 § näin kuuluviksi:

1 luku.

Yleisiä perusteita.

6 §.

Vaalioikeutettu on jokainen Suomen kansalainen, sekä mies että nainen, joka ennen vaalivuotta on täyttänyt yksikolmatta vuotta.

Vaalioikeutta vailla on kuitenkin:

(poist.)

1) se, joka on holhouksen alaisena;

2) se, joka kolmena viime kuluneena vuonna ei ole ollut tässä maassa henkikirjoitettuna;

(poist.)

3) se, joka irtolaisuudesta on määrätty työlaitokseen tai pakkotyöhön, aina kolmannen vuoden loppuun siitä, kun hän työlaitoksesta tai pakkotyöstä pääsi;

että Eduskunta hyväksyisi esitykseen sisältyvän toisen lakiehdotuksen muuttamattomana;

että puheena oleviin lakialoitteisiin n:o 1 ja 2 sisältyvät lakiehdotukset hylättäisiin; ja

että puheena oleva toivomusaloite n:o 1 hylättäisiin.

4) se, joka on tuomittu menettämään vaalioikeutensa tai olemaan kansalaisluottamusta vailla taikka julistettu kelvottomaksi maan palvelukseen tahi toisen asiaa ajamaan, olkoonpa tuomio lopullinen tai ei; sekä

5) se, joka on todistettu syypääksi siihen, että hän edustajanvaalissa on ostanut tai myynyt ääniä tai sitä yrittänyt tahi äänestänyt useammassa kuin yhdessä paikassa taikka väkivallalla tai uhkauksilla häirinnyt vaalivapautta, aina kuudennen kalenterivuoden loppuun siitä lukien, kun lopullinen tuomio asiassa annettiin.

7 §.

Vakinaisessa väessä palvelevaa ei kuitenkaan voida valita edustajaksi.

Samalla perustuslakivaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi käsitellä esitykseen sisältyvän, valtiopäiväjärjestyksen muuttamista koskevan lakiehdotuksen valtiopäiväjärjestyksen 67 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla.

Helsingissä marraskuun 10 päivänä 1944.

Asian käsittelyyn ovat valiokunnassa otaneet osaa puheenjohtaja O. Lehtonen, varapuheenjohtaja Lumme ja jäsenet Kallia, Kilpi (osittain), Leinonen (osittain), Lonkainen, Möttönen, U. Raatikainen, Saukko-

nen (osittain), Söderhjelm (osittain), Takala ja Toivonen sekä varajäsenet Kivisalo (osittain), Koivisto, Paksujalka (osittain), Tuominen (osittain) ja Vilhula (osittain).

Suuren valiokunnan mietintö N:o 101 hallituksen esityksen johdosta laeiksi valtiopäiväjärjestyksen ja edustajanvaaleista annetun lain muuttamisesta.

Suuri valiokunta on, käsiteltään yllämainitun asian sekä sen yhteydessä ed. Kekkosen y. m. lak. al. n:o 1 laiksi valtiopäiväjärjestyksen 6 §:n muuttamisesta ja ed. Raunion y. m. lak. al. n:o 2 laiksi valtiopäiväjärjestyksen 6 ja 7 §:n muuttamisesta, päättänyt yhtyä kannattamaan perustuslakivaliokunnan mietinnössä n:o 90

valmisteltuja, hallituksen esitykseen pohjautuvia lakiehdotuksia, kuitenkin jäljempänä näkyvin muutoksin. Suuri valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta hyväksyisi esitykseen sisältyvän ensimmäisen lakiehdotuksen näin kuuluvana:

Laki

valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä määrätyllä tavalla, muutetaan valtiopäiväjärjestyksen 6 ja 7 §, viimeksi mainittu sellaisena kuin se on 3 päivänä marraskuuta 1944 annetussa laissa, näin kuuluviksi:

1 luku.

Yleisiä perusteita.

6 §.

Vaali-oikeutettu on jokainen Suomen kansalainen, sekä mies että nainen, joka ennen vaalivuotta on täyttänyt yksikolmatta vuotta.

Vaali-oikeutta vailla on kuitenkin:

- 1) se, joka on holhouksen alaisena;
- 2) se, joka kolmena viime kuluneena vuonna ei ole *Suomen kansalaisena* ollut tässä maassa henkikirjoitettuna;
- 3) se, joka irtolaisuudesta on määrätty työlaitokseen tai pakkotyöhön, aina kolmannen vuoden loppuun siitä, kuin hän työlaitoksesta tai pakkotyöstä pääsi;
- 4) se, joka on tuomittu menettämään vaali-oikeutensa tai olemaan kansalaisluotta-

musta vailla taikka julistettu kelvottomaksi maan palvelukseen tahi toisen asiaa ajamaan, olkoonpa tuomio lopullinen tai ei; sekä

5) se, joka on todistettu syypääksi siihen, että hän edustajanvaaleissa on ostanut tai myynyt ääniä tai sitä yrittänyt tahi äänestänyt useammassa kuin yhdessä paikassa taikka väkivallalla tai uhkauksilla häirinnyt vaalivapautta, aina kuudennen kalenterivuoden loppuun siitä lukien, kuin lopullinen tuomio asiassa annettiin.

7 §.

Vaalikelpoinen edustajaksi on, asuinpaikkaan katsomatta, jokainen, joka on vaali-oikeutettu.

Vakinaisessa väessä palvelevaa ei kuitenkaan voida valita edustajaksi.

Edelleen suuri valiokunta, yhtyen perustuslakivaliokunnan ehdotuksiin, kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta hyväksyisi esitykseen sisältyvän toisen lakiehdotuksen muuttamattomana;
että Eduskunta päättäisi hylätä

edellä mainituissa lakialoitteissa olevat lakiehdotukset; sekä

että Eduskunta päättäisi käsitellä esitykseen sisältyvän, valtiopäiväjärjestyksen muuttamista koskevan lakiehdotuksen valtiopäiväjärjestyksen 67 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla.

Helsingissä 15 päivänä marraskuuta 1944.

**Eduskunnan vastaus Hallituksen esitykseen
laeiksi valtiopäiväjärjestyksen ja edustajanvaaleista an-
netun lain muuttamisesta.**

Eduskunnalle on annettu Hallituksen esi-
tys N:o 92 laiksi valtiopäiväjärjestyksen ja
edustajanvaaleista annetun lain muuttami-
sesta, ja Eduskunta, jolle Perustuslakiva-
liokunta on asiasta antanut mietintönsä

N:o 90, on, käsiteltyään esitykseen sisälty-
vän ensimmäisen lakiehdotuksen valtiopäi-
väjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla,
hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

valtiopäiväjärjestyksen muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä
määrätyllä tavalla, muutetaan valtiopäiväjärjestyksen 6 ja 7 §, viimeksi mainittu
sellaisena kuin se on 3 päivänä marraskuuta 1944 annetussa laissa, näin kuuluviksi:

1 luku.

Yleisiä perusteita.

6 §.

Vaali oikeutettu on jokainen Suomen kan-
salainen, sekä mies että nainen, joka en-
nen vaalivuotta on täyttänyt yksikolmatta
vuotta.

Vaali oikeutta vailla on kuitenkin:

- 1) se, joka on holhouksen alaisena;
- 2) se, joka kolmena viime kuluneena
vuonna ei ole Suomen kansalaisena ollut
tässä maassa henkikirjoitettuna;
- 3) se, joka irtolaisuudesta on määrätty
työlaitokseen tai pakkotyöhön, aina kolman-
nen vuoden loppuun siitä, kuin hän työlai-
toksesta tai pakkotyöstä pääsi;
- 4) se, joka on tuomittu menettämään
vaali oikeutensa tai olemaan kansalaisuotta-

musta vailla taikka julistettu kelvottomaksi
maan palvelukseen tahi toisen asiaa aja-
maan, olkoonpa tuomio lopullinen tai ei;
sekä

5) se, joka on todistettu syypääksi sii-
hen, että hän edustajanvaaleissa on ostanut
tai myynyt ääniä tai sitä yrittänyt tahi
äänestänyt useammassa kuin yhdessä pai-
kassa taikka väkivallalla tai uhkauksilla
häirinnyt vaalivapautta, aina kuudennen
kalenterivuoden loppuun siitä lukien, kuin
lopullinen tuomio asiassa annettiin.

7 §.

Vaalikelpoinen edustajaksi on, asuinpaik-
kaan katsomatta, jokainen, joka on vaali-
oikeutettu.

Vakinaisessa väessä palvelevaa ei kuiten-
kaan voida valita edustajaksi.

Laki

edustajanvaaleista annetun lain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan edustajanvaaleista 31 päivänä tammi-
kuuta 1935 annetun lain 7 § näin kuuluvaksi:

2 luku.

Vaaliluettelo.

7 §.

Vaaliluettelon pohjaksi tulee asianomai-
sen henkikirjoittajan tammikuun kuluessa

sinä vuonna, jona kolmivuotisaika viime
edustajanvaaleista lukien päättyy, vaalilau-
takunnalle toimittaa, maalla kylittäin ja ta-
lonnumeroittain, kaupungissa kaupungin-
osittain ja kortteleittain sekä kauppalassa
henkikirjan osoittamassa järjestyksessä tehty

luettelo kaikista edellisen vuoden henkikirjan mukaan äänestysalueella asuvista henkilöistä, jotka kuluvan vuoden alkaessa ovat täyttäneet yksikolmatta vuotta.

Paitsi tätä luetteloa tehkään henkikirjoittaja kolme lisäluetteloa, yhden ensimmäistä, yhden toista ja yhden kolmatta lähinnä seuraavaa vuotta varten, joihin kuhunkin samanlaisessa järjestyksessä merkitään ne äänestysalueella asuvat henkilöt, jotka sen

edellisenä vuonna, jota varten lisäluettelo on tehty, ovat täyttäneet yksikolmatta vuotta.

Luettelo kirjoitetaan kaavakkeille, joita toimitetaan henkikirjoittajille valtioneuvoston julkaisuvarastosta.

Jos sellainen syy on tietty, jonka vuoksi jollakin luetteloon merkityllä henkilöllä ei ole vaalioikeutta, on se merkittävä luetteloon hänen nimensä kohdalle.

Helsingissä 21 päivänä marraskuuta 1944.
